

DG Werk

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkloosheid

Contactpersoon

Datum
13 maart 2020

Onze referentie

nota

Mogelijkheden aanpassing WTV

Akkoord SG/DG

1. Status nota

Ter bespreking

2. Aanleiding

Vanavond heeft u om 21:00 uur overleg met de meest betrokken ministers over de crisis, onder meer over de economische maatregelen. Voorafgaand is een teleconferentie met ambtelijk SZW om 20:00 uur. Dit is de plek om de stand van zaken voor een concept voorstel t.a.v. de WTV te bespreken. Maandagmiddag heeft u dan een politieke vijfhoek voor mogelijke besluitvorming over de WTV en om 17:00 uur spreekt u met sociale partners.

Beslispunt

- Gaat u ermee akkoord dat we de huidige WTV regeling zo snel als mogelijk stopzetten, en tegelijkertijd aankondigen dat er een nieuwe regeling komt die beter is toegesneden op de specifieke situatie waar we nu in zitten en beter uitvoerbaar is?
- Bij deze nota vindt u de contouren van een concept nieuwe regeling met een aantal beslispunten. Wij horen graag u mening over het concept en de bijgevoegde beslispunten.

Kernpunten

Onze analyse is dat het noodzakelijk is zo snel mogelijk de huidige WTV regeling af te sluiten (aanstaande maandag of dinsdag), ondanks de juridische risico's en potentiële haken en ogen die wij zien (zie de bijlage met juridische analyse). We hebben nu al meer dan 16.000 aanvragen ontvangen voor ongeveer 270.000 werknemers, UAW loopt steeds verder achter op het aantal aanvragen, en het is inmiddels duidelijk dat ook UWV deze aanvragen niet kan verwerken onder de huidige regeling. Ook is duidelijk dat de betalingstermijn van de huidige regeling voor bedrijven grote problemen oplevert. Elke nieuwe groep aanvragen die onder de oude regeling valt, maakt de huidige problemen alleen maar groter.

Morgen zullen wij met een concept komen voor de regeling om de huidige WTV regeling af te sluiten.

Tegelijkertijd met de woordvoering dat besluit zullen we een nieuwe regeling moeten aankondigen, die zo snel als mogelijk in werkingen zal treden, en waarvan we de contouren meteen zullen moeten kunnen schetsen om paniek te voorkomen. Het idee is dat alle nog niet afgehandelde aanvragen niet meer onder de oude regeling zullen worden afgehandeld, maar onder de nieuwe.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkloosheid

Datum
13 maart 2020

Onze referentie

De nieuwe regeling wordt vormgegeven als een subsidieregeling. T.a.v. de nieuwe regeling staat nog open of het loket voor de subsidie-aanvragen de directie UAW of het UWV zelf kan zijn.

We gaan ervan uit dat het UWV onder de nieuwe regeling sneller tot uitbetaling over kan gaan. Wij kunnen nu nog geen zekerheid geven hoe veel sneller het kan onder de huidige regeling, dus het is nog ingewikkeld in welke mate deze regeling een bijdrage kan leveren aan het voorkomen van liquiditeitsproblemen van bedrijven. Doel van de WTV is het voorkomen van werkloosheid door bedrijven te helpen in deze periode van grote vraaguitval. Aanvullend beleid van EZK/FIN in de vorm van kredietverlening / garantstellingen die de acute liquiditeitsproblemen van bedrijven oplossen blijft dus een noodzaak.

Aan de concept regeling kleven elementen van staatssteun. Wij gaan er vanuit dat dit is geoorloofd, maar bij de uitwerking moet rekening gehouden worden met de benodigde goedkeuring door de EUcommissie. EZK heeft gisteren een interdepartementaal coördinatiepunt ingericht voor een gecoördineerde en gestroomlijnde staatsteunprocedure van NL richting Cie voor steunmaatregelen COVID-19. Ook van de kant van Cie is een dedicated COVID-19 State aid team ingesteld.

Eerste juridische analyse tijdelijk en definitief stopzetten werktijdverkorting

De mogelijkheid voor werkgevers om ontheffing van het verbod op werktijdverkorting te krijgen is geregeld in artikel 8, derde lid, van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945. De ontheffing wordt verleend door de Minister van SZW. Als een werkgever een dergelijke ontheffing krijgt, krijgen de werknemers aanspraak op een werkloosheidsuitkering op grond van de WW.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkloosheid

Datum
13 maart 2020

Onze referentie

Stopzetten werktijdverkorting

WTV wordt zsm stopgezet, voor alle situaties (dus niet alleen corona-crisis) In een beleidsregel wordt opgenomen dat er geen wtv meer wordt verleend. Deze beleidsregel kan binnen een dag worden gepubliceerd en in werking treden. Terugwerkende kracht (tot een persmoment waarop bekend wordt gemaakt dat wtv-regeling wordt ingetrokken) is een optie. Het is mogelijk om de al ingediende aanvragen niet meer te behandelen. Dit helpt op de korte termijn. Reeds verleende wtv blijft bestaan; UWV moet voor die gevallen dus nog gewoon WW uitkeren.

Er kan voor gekozen worden ook aanvragen die op het tijdstip van de stopzetting al ingediend waren, vanwege de stopzetting af te wijzen. Bedrijven zullen onder een nieuwe regeling een nieuwe aanvraag moeten doen. Er kan ook voor worden gekozen dat de aanvragen onder de oude regeling worden 'meegenomen' in de nieuwe regeling. Dit betekent wel een grotere uitvoeringslast. Hier is de vraag of het belang van 'gemak' voor de werkgever moet prevaleren boven belang van de uitvoering.

Juridische risico's

Het stopzetten van de wtv is juridisch kwetsbaar. Hoewel er beleidsruimte is om al dan niet wtv toe te kennen, is het helemaal niet toekennen van wtv niet in lijn met de strekking van de wettelijke bepaling. Bedrijven die niet meer in aanmerking komen voor wtv zullen dit aan de rechter voorleggen. Hoe de rechter dit beoordeelt hangt mede af van de vraag hoe het stopzetten van de wtv zich verhoudt tot de maatregelen die ervoor in de plaats zijn gekomen.

Het stopzetten van wtv met terugwerkende kracht (tot persmoment) helpt op de korte termijn. Elke dag dat de wtv eerder stopgezet wordt scheelt immers heel veel aanvragen. Het stopzetten is juridisch kwetsbaar als er niets iets voor in de plaats komt dat minimaal even gunstig is; in dat geval is de intrekking met terugwerkende kracht immers niet in nadeel van betrokkenen. Als dat niet gebeurt zal de intrekking kunnen sneuvelen voor de rechter, met als gevolg dat bv schade vergoed moet worden of alsnog wtv verleend moet worden.

Er bestaat kans dat een werkgever de intrekking via kort geding bij de rechter aanvecht (civielrechtelijk; onrechtmatige overheidsdaad). Dit zou volgende week al kunnen gebeuren. Dit risico is minder groot als al zoveel mogelijk duidelijkheid gegeven kan worden over de inhoud van de nieuwe regeling. Dezelfde risico's gelden voor het afwijzen van aanvragen die voor de stopzetting zijn binnengekomen.

Tijdelijk stopzetten

Vooruitlopend op de stopzetting van wtv kan besloten worden het toekennen van de ontheffing tijdelijk stop te zetten. Hiervoor is geen wijziging van de beleidsregel nodig, want we behandelen dan praktisch geen aanvragen meer.

Vervolgens kan de regeling alsnog stopgezet worden (met wijziging beleidsregel). Ook kan gekozen worden om de al ingediende aanvragen aan te merken als aanvragen in het kader van een nieuwe regeling. tijdens de tijdelijke stopzetting kunnen nog steeds aanvragen worden gedaan, dat is niet te voorkomen. Het aanvraagstelsel moet daarom online blijven; als we kiezen voor een overgang naar een nieuwe regeling, moet die bij voorkeur niet minder gunstig zijn dan de huidige regeling.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkloosheid

Datum
13 maart 2020

Onze referentie

Als de nieuwe regeling minder gunstig is, dan moeten we rekening houden met juridische procedures die we niet winnen. We kunnen dus wel kiezen voor een soberder regeling, maar dan brengt financiële risico's mee van worden teruggefloten worden door de rechter. de beslistermijn loopt door voor de aanvragen die voor of tijdens de stopzetting zijn gedaan; de uitvoering van de nieuwe regeling start daarom met deze achterstand.

Over het tijdelijk (praktisch) stopzetten hoeft niet perse gecommuniceerd te worden. Het lijkt verstandig dat ook niet te doen, omdat dit tot onrust leidt, en er daardoor wellicht juist meer aanvragen worden gedaan. Belanghebbende werkgevers/werknemers kunnen bezwaar of beroep instellen tegen het uitblijven van een besluit. Tevens kan een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend bij de voorzieningenrechter, waarbij kan worden verzocht om het bestuursorgaan een termijn te stellen voor het nemen van het besluit. De voorzieningenrechter kan hieraan zo nodig een dwangsom verbinden. Andere weg is de ingebrekestelling met een dwangsom bij niet tijdig beslissen. Naarmate de stopzetting langer duurt, wordt de kans dat de genoemde risico's zich voordoen groter.